

Asia: LVM/1832/03/2016

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi vesiliikennelaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Onnettomuustutkintakeskus kiittää sille varatusta tilaisuudesta lausua hallituksen esityksestä vesiliikennelaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Onnettomuustutkintakeskus on tutustunut lausuttavana olevaan hallituksen esitykseen, jolla ajanmukaistetaan ja yhdenmukaistetaan vesiliikennettä koskeva, nykyisellään varsin hajanainen sääntely. Lakiesitys muodostaa kattavan kokonaisuuden, jonka yhtenä tavoitteena on vesiliikenteen turvallisuuden ja vastuullisen veneilyn lisääminen.

Onnettomuustutkintakeskus pitää hyvänä esityksen päällikkyysääntelyä, joka toteutuessaan tuo huviveneilyyn ammattimerenkulkuun liittyvää vastuullisuutta. Veneilyturvallisuuden on todettu parantuneen viime vuosina. Päällikkyteen liittyy la-kiesityksen 7 §:n perusteella turvallisuuden ylläpidon näkökulmasta myös henkilökohtaiseen arvioon perustuvia päätöksiä, joihin kohdistuu valvojan viranomaisen harkinta 120 §:ään perustuen. Tähän liittyvien turvallisuustavoitteiden edistämiseksi Onnettomuustutkintakeskus esittää, että lakiesityksen sisältöä kehitetään vesiliikenne rikosten ja -rikkomusten osalta vahvasti opastavaan suuntaan ennen sanktioiden määräämistä.

Päällikkyyttä on käsitelty lakiesityksen 6 §:ssä, jonka 2 mom:ssa viitataan epäselvissä tapauksissa liikenneasioiden rekisteriin merkittyyn. Onnettomuustutkintakeskus esittää, että tätä kohtaa selkeytettäisiin siten, että kulussa, ankkuroituneena tai tilapäisesti kiinnittyneenä olevassa veneessä on oltava päällikkö.

Lakiesityksessä on nostettu esiin varautuminen miehittämättömien automaattiveneiden markkinoille tuloon ja tähän liittyvä ”etäpäällikkyyttä”. Tämä saattaa heikentää turvallisuutta, koska päällikkyyden merkitys korostuu erityisesti vaara- ja onnettomuustilanteissa, jolloin pelastautumistoimenpiteiden välitön ja matkustajien opastava johtaminen on ensiarvoisen tärkeää.

Lakiesityksessä on pyritty selkeyttämään ja helpottamaan huviveneiden vuokraamisen edellytyksiä. Tässä yhteydessä lakiesityksessä on helpotuksia vuokraveneiden viranomaiskatsastuskäytäntöihin, joista esitetään luovuttavan. Tämän tilalle on esitetty kolmannen sektorin toteuttamaa katsastusmallia, johon Onnettomuustutkintakeskus suhtautuu varauksella.

Lakiesityksessä on viranomaisia jaettu vesiliikenteen turvallisuutta valvoviin ja vesiliikennettä ohjaaviin viranomaisiin. Tähän liittyy viranomaisvastuita, jotka saattavat sekoittaa esimerkiksi 11 §:n sanamuodossa, jossa valvovien viranomaisten joukossa on mainittu myös pelastusviranomaiset. Onnettomuustutkintakeskus esittää tämän selventämistä lakiesityksen sanamuodossa.

ONNETTOMUUSTUTKINTAKESKUS

Johtaja, Veli-Pekka Nurmi

Hallintopäällikön varahenkilö, Kai Valonen

Eklund Kaija
Onnettomuustutkintakeskus